Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. C. Guzun
Dosarul nr. 3a-279/23 (2-22066832-02-3a-22022023)

D E C I Z I E
Suplimentară

21 iunie 2023 mun. Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Preşedintele completului Veronica Negru
Judecătorii Ecaterina Palanciuc și Ina Dutca
Grefier Marina Samatiuc

examinînd în ședință publică, cererea înaintată de Vîlcu Igor, prin intermediul avocatului Burea Olga cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare privind încasarea cheltuielilor de judecată la Decizia Curţii de Apel Chişinău din 26 aprilie 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de Vîlcu Igor către Guvernul Republicii Moldova, cu participarea terților Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, Agenția de Stat pentru Siguranța Alimentelor privind anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei:

La data de 13.05.2022, Vîlcu Igor a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Guvernului Republicii Moldova, cu participarea terților Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, Agenția de Stat pentru Siguranța Alimentelor privind anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral (f.d.6-18, vol.I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 noiembrie 2022, s-a admis acțiunea înaintată de Vîlcu Igor. S-a anulat Dispoziția Guvernului Republicii Moldova nr. 56-d din 13.04.2022 ”Cu privire la destituirea din funcția publică a domnului Igor Vîlcu”, ca ilegală. S-a dispus restabilirea lui Vîlcu Igor în funcția de director general adjunct în domeniul fitosanitar al Agenției de Stat pentru Siguranța Alimentelor. S-a încasat de la Guvernul Republicii Moldova în beneficiul lui Vîlcu Igor salariul pentru absența

forțată de la muncă, începând cu 14.04.2022, până la data pronunțării prezentei hotărâri de restabilire în funcție. S-a încasat de la Guvernul Republicii Moldova în beneficiul lui Vîlcu Igor prejudiciul moral în mărimea unui salariu mediu lunar al acestuia. S-a încasat de la Guvernul Republicii Moldova în beneficiul lui Vîlcu Igor cheltuielile de asistență juridică, în sumă de 15 000 (cincisprezece mii), 00 lei. (f.d.141, 149-163, vol.I).

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 26 aprilie 2023 au fost respinse cererile de apel înaintate de Guvernul Republicii Moldova și Agenția de Stat pentru Siguranța Alimentelor. S-a menținut hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 25 noiembrie 2022.

La 27 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Vîlcu Igor, prin intermediul avocatului Burea Olga a depus o cerere prin care a solicitat emiterea unei decizii suplimentare privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Intimatul Vîlcu Igor și avocatul acestuia Burea Olga în şedinţa instanţei de apel nu s-au prezentat, însă avocatul a depus cerere de examinare în lipsă, din care considerente, în temeiul art. 239 alin. (2) Cod administrativ, Completul de judecată a dispus examinarea cauzei în absența acestora.

Reprezentantul apelantului Guvernului Republicii Moldova – Iaroslav Chiosa în ședința instanței de apel, cît și prin referința din 21 iunie 2023 a solicitat respingerea cererii privind emiterea unei decizii suplimentare.

Reprezentantul apelantului Agenția de Stat pentru Siguranța Alimentelor – Cebotari Dumitru, cît și prin referința din 21 iunie 2023 a solicitat respingerea cererii privind emiterea unei decizii suplimentare.

Audiind poziția participanților la proces, studiind materialele dosarului, Completul de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia privind emiterea unei decizii suplimentare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art. 169-171.

Potrivit dispoziţiilor art. 250 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, instanţa care a pronunţat hotărîrea emite, din oficiu sau la cererea participanţilor la proces, o hotărîre suplimentară dacă:

a) nu s-a pronunţat asupra unei pretenţii formulate de către părţi sau de către intervenientul principal;

b) rezolvînd problema dreptului în litigiu, nu a indicat suma adjudecată, bunurile ce urmează a fi remise sau acţiunile pe care pîrîtul trebuie să le îndeplinească;

c) nu a rezolvat problema repartizării între părţi a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunţe asupra cererilor martorilor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor sau reprezentanţilor cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine.

Problema pronunţării unei hotărîri suplimentare poate fi pusă în termenul executării silite a hotărîrii. Instanţa emite, după examinare în şedinţă de judecată, hotărîrea suplimentară, care poate fi atacată în ordinea stabilită de prezentul cod.

Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea problemei.

Cererea de adoptare a unei hotărîri suplimentare nu se impune cu taxă de stat.

Raportând dispoziţiile acestor norme la materialele prezentei cauze, instanţa de apel constată că prin referința depusă de avocatul Burea Olga în interesele intimatul Vîlcu Igor la 06 aprilie 2023 a solicitat pe lângă solicitarea de a respinge apelurile depuse de Guvernul Republicii Moldova și Agenția de Stat pentru Siguranța Alimentelor, şi compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 8000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria GL nr.324788 din 05 aprilie 2023.

Prin decizia instanţei de apel emisă în speţă, însă, aceasta nu s-a expus asupra solicitării nominalizate ale intimatului, motiv pentru care instanţa constată întrunirea în speţă a temeiurilor de emitere a unei decizii suplimentare, prin care a soluţiona cerinţa sus-indicată a acestuia.

În acest context instanţa reţine că, în instanța de apel avocatul Burea Olga în interesele intimatul Vîlcu Igor a prezentat bonul de plată seria GL nr.324788 din 05 aprilie 2023, în valoare de 8000 lei.

Completul de judecată reține că, Codul civil la art. 2006, alin. (1) expres prevede că prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave.

Prin urmare, obligația constituțională de a repara prejudiciul material cauzat revine autorității publice, după anularea actului administrativ de către instanța de judecată. Autoritatea publică trebuie să se conformeze hotărârii judecătorești, inclusiv prin achitarea prejudiciilor cauzate.

În conformitate cu art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 90 lit.i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.

Conform art. 96 alin.(1) și (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art. 63, alin. (1) și (2) din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice. Mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată.

Deși, norma menționată nu oferă posibilitatea instanței de judecată de a schimba mărimea onorariului, prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Conform pct.15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii avocaților nr.2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul). Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca

avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea av6ocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, stabilește diapazonul rezonabil și recomandabil pentru mărimea tarifelor orare ale avocaților între 50 și 150 euro pe oră, cu specificarea libertății avocaților de a stabili tarifele și în afara diapazonului prin înțelegerea părților.

Potrivit aceluiași act, avocații pot opta pentru tarife fixe, care se pot determina în dependență de întreaga procedură de acordare a asistenței juridice, fie de anumite etape procedurale. Mărimea onorariilor se coordonează cu clienții.

Completul de judecată menționează că reducerea onorariului avocațial poate avea loc cu titlu de excepție și doar atunci când acesta este vădit disproporționat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de avocat, excepție care la caz nu a fost constatată, ori cheltuielile au fost reale, necesare și rezonabile.

Astfel, Colegiul constată că suma pretinsă de intimat spre compensare din contul Guvernului Republicii Moldova, în contextul în care prin decizia instanței de apel din 26 aprilie 2023 s-a dat câștig de cauză intimatului, prin respingerea apelurilor declarate, este parțial întemeiată, fiind de fapt achitată de către intimat avocatului, este necesară în contextul realizării dreptului apelantului la apărare, garantat de art. 26 al Constituției Republicii Moldova şi art. 40 Cod administrativ, însă nu este rezonabilă în raport cu volumul de lucru prestat de avocat în cadrul prezentei cauze, complexitatea acestea, timpul utilizat pentru prestarea serviciilor de asistență juridică.

Or, potrivit materialelor cauzei se atestă că, avocatul nu a întocmit un raport în care ar fi menționat care au fost serviciile acestuia în coraport cu suma încasată, mai mult ca atît se atestă că avocatul Burea Olga s-a prezentat la o singură ședință de judecată a instanței de apel, prin urmare se atestă că este neargumentată poziția intimatului în acest sens.

Subsecvent, dat fiind că prin efectul deciziei definitive intimatul a avut câştig de cauză ca urmare a respingerii cererilor de apel înaintate de Guvernul Republicii Moldova și Agenția de Stat pentru Siguranța Alimentelor și cu menținerea hotărîrii instanței de fond, iar prin decizia emisă nu s-a soluționat problema repartizării între părţi a cheltuielilor de judecată, instanţa constată că în speţă se întrunesc temeiurile legale pentru adjudecarea, cu titlu de compensație a cheltuielilor de asistență

juridică, din contul intimatei Guvernului Republicii Moldova în beneficiul intimatului a sumei de 2000 lei, în rest, cerința privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică se va respinge.

Din aceste considerente Completul de judecată ajunge la concluzia emiterii unei decizii suplimentare prin care a dispune încasarea de la Guvernul Republicii Moldova în beneficiul lui Vîlcu Igor a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei.

În conformitate cu prevederile art. 195, art.230 Cod administrativ, art. art. 250, 390 alin. (3^1) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Se emite decizie suplimentară la Decizia Curţii de Apel Chişinău din 26 aprilie 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de Vîlcu Igor către Guvernul Republicii Moldova, cu participarea terților Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, Agenția de Stat pentru Siguranța Alimentelor privind anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea plăților salariale și repararea prejudiciului moral.

Se admite parțial cerința lui Vîlcu Igor privind încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Guvernul Republicii Moldova în beneficiul lui Vîlcu Igor cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2000 (două mii) lei, în rest cerința se respinge.

Decizia este executorie de la emitere, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Cererea de recurs se depune la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel.

Motivarea recursului se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 30 zile de la notificarea deciziei integrale a instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Preşedintele completului, Veronica Negru

Judecătorii Ecaterina Palanciuc

Ina Dutca